SUOMEN KIRJASÄÄTIÖ

3.11.2026

TIETOKIRJALLISUUDEN Finlandia

Tietokirjallisuuden Finlandia-palkintoehdokkaat perustelut 2026

Lautakunta: Mari Haavisto (pj.), Isabella Frantz, Heli Helenius, Anna-Stina Nykänen, Mikael Nyroos, Lasse Saarinen.

Sohvi Kangasluoma: Sitten purjehdimme pohjoiseen – Merkintöjä arktisilta meriltä (Atena)

Huikaiseva matkakirja imaisee lukijan mukaansa arktisen alueen muutokseen. Kirjassa kulkee rinnakkain monta kertomusta: ilmastonmuutos ja arktisen alueen kehitys kansainvälisen politiikan tutkijan silmin, ja toisaalta seikkailu pohjoisen merillä, jossa pariskunta talvehtii purevassa pakkasessa. Arjen ongelmat ja ihmiskunnan tulevaisuus hioutuvat yhteen yhdessä purjeveneessä. Teos herättää lukijassa uteliaisuuden, tutustuttaa ihmisiin ja näyttää paikkoja, jonne ei muuten pääse.

Antti Karisto ja Jussi Simpura: Hyvinvoinnin historiaa: Ajankuvia Suomesta (Gaudeamus)

Teos kertoo, miten Suomi nousi yhdestä Euroopan köyhimmistä maista vauraaksi. Kirja nostaa joka vuosikymmeneltä konkreettisia esimerkkejä siitä, miten elämä muuttui paremmaksi. Kirjan vahvinta antia on kuvaus siitä, mitä hyvinvointivaltiota rakennettaessa ajateltiin, koettiin ja tavoiteltiin. Teos on erityisen ajankohtainen nyt, kun hyvinvointivaltiota haastetaan. Kerronta avaa silmiä, teos on kirjoitettu innostavasti, jopa hauskasti.

Liisa Keltikangas-Järvinen: Itsekkyyden aika – Miten yltiöyksilöllinen kulttuurimme sai meidät voimaan pahoin (WSOY)

Suorapuheinen ja ytimekäs kirja tarttuu ajankohtaiseen ilmiöön: kun minä on kaiken keskiössä, mikään ei enää riitä ja vastoinkäymisiä siedetään yhä huonommin. Teos tarkastelee, miten ongelmat kietoutuvat työhön, ihmissuhteisiin, mielenterveyteen, talouteen ja maailman tilaan. Kirja on selkeä ja helppolukuinen, ja kirjoittaja todella tietää, mistä puhuu. Tällaisen kirjan tekeminen on merkittävää vaikuttamista.

Erkka Mikkonen: Homona Putinin Venäjällä (WSOY)

Kirja on ajankohtainen, omakohtainen ja pysäyttävä. Se kuvaa vaikuttavasti, oman kokemuksen kautta Venäjän muuttumista ja tavallisen ihmisen pakokauhua muutosten alla. Teos käsittelee tarkasti venäläisiä ihmisiä, näyteltyä moraalisuutta ja tarkasti jopa Putinin katsetta. Kirja on hieno esimerkki siitä, miten journalisti kirjoittaa taitavasti ja pysyy rohkeasti totuuden puolella. Kirjan suurin sanoma jää kuplimaan: Rakkaus voittaa kaiken.

Hanna Nikkanen, Mikko Pelttari, Johannes Roviomaa ja Touko Hujanen: Kylvö – Kirja mullasta, vallasta ja huomispäivän ruoasta (Teos)

Kirjan ajankohtaiset reportaasit nostavat esiin ruuantuotannon monia haasteita. Teos tuo lukijan eteen olennaisia ongelmia ilman ideologista vastakkainasettelua ja tuomitsemista – ja mikä tärkeintä, näyttää myös

TIETOKIRJALLISUUDEN
Finlandia

ratkaisuehdotuksia. Kirja on kokonaisuudessaan kunnianhimoisesti tehty. Teoksessa on havahduttavat kuvat ja poikkeuksellinen kansi – tämä kirja tuntuu hyvältä kädessä.

Timo R. Stewart: Miksei kukaan tee mitään? – Pohdintoja Gazan tuhosta (Gummerus)

Gazan tilannetta kuvaavat 12 esseetä nostavat esiin moraalisia kysymyksiä. Kauhu, kansanmurha, vastuu – Miksei kukaan tee mitään? Erityisen kiinnostavaksi kirjan tekee se, että kirjoittaja on asiaan perehtynyt tutkija, mutta samaan aikaan tunteva ihminen. Riveiltä välittyy toivoton turhautuminen vallitsevaan tilanteeseen. Teos on puheenvuoro inhimillisyyden puolesta.